

**DRŽAVNO TEKMOVANJE V ZNANJU SLOVENŠČINE
ZA CANKARJEVO PRIZNANJE 2012/2013**

Z BESEDAMI IN MED NJIMI

- 3. in 4. letnik – gimnazijski programi**
- 3. in 4. letnik – srednji strokovni programi in**
- 1. in 2. letnik poklicno-tehniški programi**

Vladimir Bartol: Alamut
Umberto Eco: Ime rože

NAVODILA ZA PISANJE RAZLAGALNEGA SPISA
Čas pisanja: 90 minut

V SVOJEM ČASU IN PROTI NJEMU

S pomočjo priloženih odlomkov (1. in 2.) in ustreznih motivov iz obeh romanov razložite, ali sta Hasan in Viljem delovala usklajeno s svojim časom ali sta se borila proti njemu. Svojo odločitev utemeljite.

Razmislite, kateri pisatelj bolj idealizira družbo, v kateri delujeta omenjeni književni osebi. Izbiro pojasnite in utemeljite s primeri.

Opredelite se do trditve, da je roman Ime rože lažje aktualizirati kot roman Alamut, in svoje mnenje argumentirajte.

Želimo vam ustvarjalno pisanje.

PRILOGA – ODLOMKA

1.

»Prav,« je dejal Hasan. »Vidita, zaneseni po teh obljubah so se borili prvi verniki kakor levi za svojega vodja in njegov nauk. Karkoli jim je ukazal, so z veseljem izpolnili. Pravijo, da so nekateri umirali z nasmehom na ustnicah, gledajoč v duhu onstranska razkošja, ki so jih čakala. Po njihovi smrti sta, žal, vera in to zaupanje v Prerokove obljube splahnela. Gorečnost je ugasnila in verniki so se rajši oprijeli zanesljivega načela: Bolje drži ga, kot lovi ga. Zakaj iz onstranstva se ni še nihče povrnil, da bi povedal, če je tam zares vse tako, kot je Prerok oznanjal. – Če torej sebe in našo zamisel primerjamo s Prerokom in z islamom, vidimo, kako lahko stališče je imel Mohamed nasproti nam. Zakaj samo taka vera, kot so jo imeli prvi pristaši islama, more delati čudeže. Brez teh pa je ustanova čistega razuma, kot sem si zamislil našo, neostvarljiva. Moj prvi namen je zato bil, da si vzgojim pristaše, ki bodo imeli tako vero.«

(Vladimir Bartol, Alamut)

2.

»Ne strinjam se, prečastiti Jorge. Bog hoče od nas, naj uporabljamo svoj razum v mnogih temčnih rečeh, kjer so nam spisi pustili svobodo, da odločamo. In ko vam kdo predlaga, da verjemite določeni trditvi, morate najprej preveriti, ali je sprejemljiva, zakaj naš razum je ustvaril Bog in kar ugaja našemu razumu, ne more biti nevšečno božjemu razumu, o katerem tako ali tako vemo samo tisto, kar lahko o njem sklepamo, po analogiji, pogosto tudi po negaciji, iz postopkov našega razuma. In potemtakem vidite, da je včasih, če hočemo porušiti lažno avtoriteto absurdne trditve, ki se upira razumu, tudi smeh lahko pravo sredstvo.«

(Umberto Eco, Ime rože)